

Eerste geslaagde broedgeval van bijeneters in Nederland

Door L. M. E. van den Hombergh

Boven de wijde vlakte van Camargue zagen we dit jaar als zoveelste „tally ho” *) op deze trip onze eerste *bijeneters*. We waren natuurlijk onder de indruk van de geweldig rijke kleuren, maar bovenal van de imponerende vlucht.

Rustig en gracieus kruiste een troepje boven een weiland met de zwarte stieren van Camargue als decoratie. Bij het zien van een prooi, daar grotendeels libellen, zetten ze er flink de sokken in, vaak in een steile klim van misschien wel 70°, hoog in de lucht een libelle plukkend, waarna ze met een sierlijke boog omlaag doken. Heel handig worden duikvluchten benut als aanloopsnelheid voor zo'n steile klim.

Tegen een briesje kunnen ze zwevend praktisch stilstaan en soms laten ze zich achteruit waaien. Het lijken gezellige pieten zoals ze, meestal in troepjes en luid converserend, op jacht gaan.

In de vlucht lijkt het alsof ze een „opgewipte snavel” hebben, terwijl toch juist het tegendeel waar is! Dit komt doordat de zwarte streep, die in het verlengde van de snavel tot aan de oorstreek loopt, aan het voorhoofd (direct achter de zwarte sned) onderbroken wordt door een wit plekje, waardoor deze geknikte indruk ontstaat die speciaal in de vlucht opvalt.

Hier, aan de boorden van Vaccarès, konden we moeilijk vermoeden dat een kleine ploeg van deze exotische pieten, waarschijnlijk voortgedreven door het mooie weer, op weg was naar ons vlakke landje bij de zee. Waarom ze juist in Limburg bleven hangen, in een biotoop dat zozeer van Camargue verschilt, zal wel steeds een raadsel blijven.

Tijdens een inspectie van een *oeverwaluw*kolonie in een oude grindgroeve (gem. Haelen) ontdekten enkele heren van Staatsbosbeheer vijf *bijeneters* die bijzondere belangstelling voor deze groeve schenen te hebben... en één paar bleef werkelijk met serieuze broedplannen achter!

Staatsbosbeheer zorgde direkt voor afzetting van het terrein met bordjes en een versperring, wat later geen overbodige luxe bleek te zijn. Op 13 juni zagen we boven het bronsgroen eikenhout de voor ons land zo zeldzame *bijeneters*, nadat we enkele weken tevoren voor het eerst met hun familie kennis maakten boven de tamarisken van Camargue. En ze leken waarlijk serieuze broedplannen te hebben want in de zandoever was een nestholte met duidelijk kenmerkende „slipway”, waaraan ook een *ijsvogel*nest kenbaar is. Met hun korte pootjes schuifelen ze een klein „karrespoortje” uit in het losse zand.

Deze broedpoging was voor „Vogelbescherming” aanleiding om naar een bewaker uit te zien die gevonden werd in de tegenover de groeve wonende

*) „Tally ho” in de wandeling veelzeggende uitdrukking bij het waarnemen van een nieuwe soort.

heer Puts die, samen met zijn echtgenote, een groot aandeel had in het welslagen van het broedsel. Zoals een regionaal dagblad na afloop meldde heeft de heer Puts „zijn” *bijeneters* als een leeuw bewaakt en dit was wel nodig, want uit alle windstreken kwamen vogelaars om de Nederlandse *bijeneters* met eigen ogen te zien, zodat de plaatselijke bevolking, niet wetend waar het om ging, reeds fluisterde dat er een film werd opgenomen. Staatsbosbeheer zorgde ook voor geregelde bewaking tijdens de week-ends. Volgens de notities van de heer Puts kreeg hij op 9 juli „de indruk dat er jongen waren”. Beide vogels vlogen toen druk af en aan. De opvolgende dagen vlogen beide vogels (het wijfje was kenbaar aan het ontbreken van enkele armpennen) voortdurend met voer naar het nest met tussenpozen van 8—10 minuten. Tijdens enkele storingen door fotografen, die hun schuilhutje bij het nest geplaatst hadden, vlogen de vogels onrustig rond. In alle gevallen toonde men begrip als verzocht werd het terrein te verlaten. Op 1 augustus verschenen de jongen voor het eerst aan de ingang van het nest, terwijl de ouden in de buurt zaten te roepen. De volgende dag werden ze aan de ingang gevoerd, schijnbaar met grotere tussenpozen. Op 4 augustus was het dan zo ver dat de eerste in Nederland uitgebroede *bijeneters* hun nest verlieten. Het bleken twee exemplaren te zijn, die duidelijk kenbaar waren door het ontbreken van de verlengde middelste staartpennen. Nog 10 dagen werden de jongen in de omgeving van het nest gevoerd. Donderdag 27 augustus was de laatste dag dat *bijeneters* het Limburgse landschap opfleurden. Het eerste broedgeval voor Nederland was geslaagd en we willen langs deze weg alle bekenden en onbekenden die hun medewerking verleenden hartelijk danken. Behalve de bewakers geldt dit óók voor de vogelaars en fotografen die hun nieuwsgierigheid wisten te bedwingen, wat bij het waarnemen van zo'n fotogenieke piet héél wat betekent!

• *Het adres van de schrijver luidt: L. M. E. van den Hombergh, Herungerweg 375, Venlo.*